

Tomasz Srokosz

radca prawny, partner kancelarii KSP stowarzyszonej z SALANS

Małgorzata Brzóška

radca prawny, counsel z kancelarii KSP stowarzyszonej z SALANS

Marcin Barczyk

aplikant adwokacki

Arbitraż jako naturalny sposób rozwiązywania sporów powstałych na gruncie kontraktów typu FIDIC

Wprowadzenie

Celem artykułu jest wykazanie, że przepisy o charakterze materialnym regulujące prawa i obowiązki stron kontraktu typu FIDIC rozciągają się także na obowiązki wyczerpania procedury rozwiązywania sporów przed rozpoczęciem arbitrażu. W przeciwieństwie do „umowy o roboty budowlane”, regulowanej przepisami Kodeksu cywilnego, kontrakty FIDIC zawierają wewnętrzną procedurę, jaką strony powinny wyczerpać w celu dochodzenia swoich roszczeń, zanim zdecydują się na arbitraż. Do takich czynności należą: powiadomienie Inżyniera Kontraktu, dokonane przez niego „Określenie”, wniesienie sporu do Komisji Rozjemstwa Sporów oraz ewentualne wnoszenie zastrzeżeń. Poniższa analiza dotyczy w szczególności rozwiązań zaproponowanych w FIDIC „Czerwona Książka”, ale aktualna pozostaje również w stosunku do pozostałych Warunków Kontraktowych FIDIC.

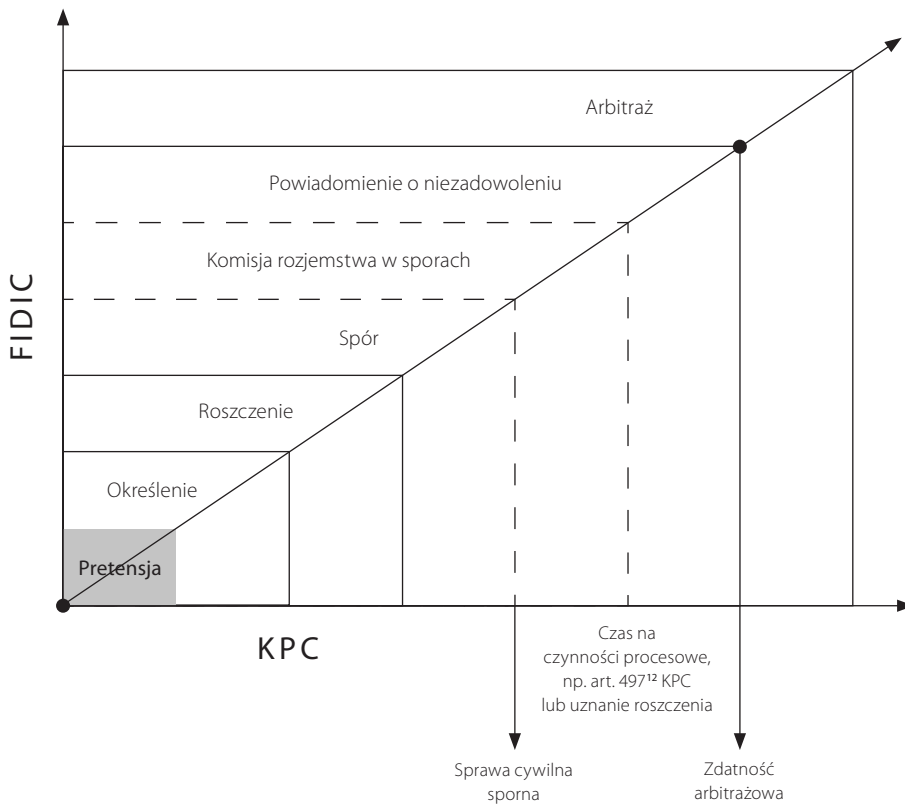
Kontrakty FIDIC cechują się: (1) wysoką precyzją opisu obowiązków stron, (2) wartością kontraktu, najwyższą w tej grupie umów, (3) stronami, którymi są: z jednej strony – podmioty publiczne, z drugiej – korporacje budowlane o złożonej strukturze wewnętrznej. Stąd też rozwiązywanie sporów w klasycznej formule wydaje się być bardzo skomplikowane i nieprzejrzyste, co więcej wiedza sędziego często jest niewystarczająca dla oceny sporu, a posiłkowanie się opinią biegłego stanowi faktyczne przeniesienie na niego rozstrzygnięcia sporu.

Natomiast jeżeli strony zawarły kontrakt „na bazie” FIDIC, oznacza to, że zgodziły się nie tylko na wszystkie obowiązki, które wzajemnie miały sobie świadczyć, ale na to, że dopóki nie wyczerpią procedury rozwiązania sporu kontraktowego, spór taki nie osiągnie zdatności arbitrażowej, a co za tym idzie – nie będzie mógł być przedmiotem postępowania przed sądem polubownym.

Na marginesie należy tylko dodać, że zapis na sąd polubowny w kontrakcie typu FIDIC nakazywać będzie poprzedzenie wniesienia pozwu do sądu polubownego z wyczerpaniem procedury opisanej w klauzuli 20 (Roszczenia, spory i arbitraż) FIDIC „Czerwona Książka”.

Poniższa analiza opiera się na rozróżnieniu pojęcia „Roszczenia” w rozumieniu subklauzuli 2.5 (Roszczenia Zamawiającego) oraz „roszczenia” w sensie potocznym, które zastąpimy synonimem „pretensja”. Analiza została oparta na założeniu pretensji Zamawiającego względem Wykonawcy, jednak wnioski będą, co do zasady, aktualne także dla pretensji odwrotnej.

Zupełność regulacji

Rys. 1. Ścieżka dochodzenia „Roszczenia” Zamawiającego (subklauzula 2.5) – procedura zgodna z subklauzulą 2.5 w zw. z 3.5 w zw. z klauzulą 20

Więcej informacji na stronie wydawcy

<http://www.ksiegarnia.beck.pl/adr-arbitraz-i-mediacja/id3398,ADR-Arbitraz-i-Mediacja-kwartalnik.-Prenumerata-2010.html>